
Když se soudruzi „přimluvili“...

Když se soudruzi „přimluvili“...

21.4.2009, rubrika: Praha, strana: 3, autor: ROBERT OPPELT

TOTALITA NA UNIVERZITĚ Před čtyřiceti lety začala normalizace a nevyhnula se ani Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Psaly se posudky na studenty i učitele, každý krok byl sledován svazáky a bolševiky. Účast na pohřbu oblíbeného profesora znamenala vyhazov z vysoké školy.

Staré Město - Zatímco dnes rozhodují o přijetí studentů na vysokou školu hlavně znalosti, nová kniha mladých historiků z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Prověřená fakulta přibližuje dobu, kdy o studiu rozhodovala stranická knížka nebo přímluva KSČ.

„Udivuje nás, že děti z komunistických rodin mají podstatně více potíží k přijetí než děti z rodin nestraníků nebo z rodin, kde někdo z rodiny byl ze strany vyloučen,“ píše se v jednom z publikovaných dokumentů. Základní organizace KSČ z Kovohutí Mníšek si v dopise z roku 1981 stěžuje na nepřijetí dcery svého jednatele soudruhům z fakultní organizace na Filozofické fakultě.

A odpověď na sebe nenechala dlouho čekat. Předsedkyně celozávodního výboru KSČ FF UK sděluje soudruhům z Mníšku, že odvolání bylo vyřízeno kladně.

Rozhodla intervence „Přijímací zkoušky probíhaly na první pohled velmi korektně, na druhou stranu každému bylo jasné, že u nich se o přijetí na vysokou školu rozhodně nerozhoduje,“ vzpomíná na své přijímací zkoušky na Filozofickou fakultu v polovině sedmdesátých let tehdejší disident Jan Ruml.

Spíše než výsledek přijímací zkoušky totiž rozhodovaly vlivné přímluvy a dokumenty, které museli uchazeči k přijímačkám předložit. To potvrzují historikové. „Většina z tehdejších uchazečů vzpomíná, že přijímací řízení vypadala zamířené, a není divu. Vždyť víc než výsledky zkoušky rozhodovaly hlavně intervence stranických organizací u děkana, aby ten či onen jedinec byl přijat,“ vysvětluje historik Jakub Jareš.

Každý byl kontrolován každým Důvodů, proč studovat nedávnou minulost fakulty, je podle mladých historiků spousta. „Předkládáme čtenářům historii některých bílých míst naší fakulty,“ vysvětluje jeden z autorů knihy Matěj Spurný, který odmítá, že by se jednalo o hon na čarodějnice, tedy na pedagogy s komunistickou minulostí.

Autoři se však nezabývají jen tím, jak se dalo v období normalizace na fakultu dostat. Další kapitoly knihy se zabývají podrobně třeba akademickým rokem 1976/1977, kdy byly poměry na škole stabilizovány a do poklidné normalizační éry jako blesk z čistého nebe přichází Charta 77 a kdy svazácká organizace vyšetřovala účast studentů na pohřbu filozofa Jana Patočky.

Pozornosti badatelů neunikla ani další dvě témata. Působení KSČ na fakultě a posudky, jejichž prostřednictvím KSČ na fakultě vládla. „Každý byl kontrolován každým, každý na každého něco věděl a s informacemi se hrály hry,“ popisuje tehdejší atmosféru na fakultě Spurný.

Svědectvím o ní jsou i tisíce stran dokumentů ve 180 kartonech, které historici při práci na knize prozkoumali. Patří k nim třeba dodatky k životopisům pro rok 1968 a 1969, které o sobě museli psát sami lidé mířící k prověrkám. * Jak vybrat správné „Přijímací i odvolací komise bedlivě zvažovala výsledky zkoušek především z třídních hledisek, protože jedním z hlavních cílů její práce bylo zlepšit kádrový profil celé fakulty, která jako ideologické pracoviště musí dbát, aby ke studiu na ní byli vybírání studenti z příznivějšího soc. třídního prostředí s vyhraněnějším světovým názorem a politickým přesvědčením.

Výsledky přijímacího řízení vykazují proti dřívějším letům v tomto směru značný pokrok (60 % uchazečů z dělnických a rolnických rodin).“

* Proverky vysvětlování postoje k sovětské okupaci 1968

„Přitom mezi studentstvem stále obíhaly poplašné zprávy o počínajícím návratu 50. let, o budoucím krutém vypořádání se s námi pomocí NKVD, o potlačení základních lidských práv atp. Pevnou půdu pod nohama mi pomáhal získat nejen

postoj s. presidenta, ale také chování sovětských vojáků, kteří se u nás rozhodně nechovali jako okupanti. (Nikdo jimi nebyl zatýkán a sovětské velení se nemísilo do našich vnitřních záležitostí.) Přičiňovala se o ni nechtěně rovněž svým přeháněním antisocialistická propaganda: nestydaté vyhlásování, že ruská „okupace“ je horší než německá, mi bylo příliš silné, jako přátelská upozornování, že vrácením členské legitimace KSČ se prokáže charakter, nebo ušlechtilé povzbuzování, jako že všichni komunisté budou jednou viset, a podobné výtvary ideologů, kteří nás donedávna vedli.“

Zdroj: proverenafakulta.cz

* Přijímačky jaké otázky obsahoval